

محبوبه خوانساری

گردشگری فضایی سفر ۲۰ میلیون دلاری

مهندسان مشاور در آمریکا هتلی را برای گردشگران فضایی و فضا نوردان طراحی کرده اند. این هتل شکلی شبیه میوه انگور دارد با هسته‌ای مرکزی، که اتاق‌ها از آن منشعب می‌شوند. اتاق‌ها هفت متر طول و چهار متر عرض دارند. این پروژه به طور کامل از طبیعت ایده خود را گرفته است و به گونه‌ای است که مسافر فضا در اتاق خود بدون هیچ شکستی در منظر، فضای اطراف خود را نظاره می‌کند. طبق نظر سنجی‌های معتبر در بسیاری از کشورهای دنیا، بین ۷۰ تا ۸۰ درصد مردم دنیا آرزوی سفر به فضا را دارند. در سال‌هایی که امکان سفر تحقیقی دانشمندان به فضا مقدور شد امکان دسترسی همگان به فضا مطرح شد. فعالیت‌های انجام گرفته در این زمینه در طی این مدت چشمگیر نبود و از بین تمام کسانی که به فضا رفته‌اند، تنها چند نفر افراد معمولی دیده می‌شوند.

نخستین گردشگر فضایی؛ تحقق رویای کودکی

«دنيس تیتو» آمریکایی نخستین فضانوردی بود که با هزینه شخصی خود و به عنوان گردشگر به فضا سفر کرد. تیتو چهل سال پس از نخستین پرواز فضایی بشر، راهی فضا شد. رویای سفر به فضا همیشه با او همراه بود، اما این رویا اغلب مورد تمسخر دیگران قرار می‌گرفت تا این که در ۲۸ آوریل ۲۰۰۱، وی به پدر و مادر خود ثابت کرد که رویاهایش احمقانه و دور از دسترس نبود.

او مدرک کارشناسی خود را در رشته هوا و فضا گرفت و بعد از تحصیل، در ناسا به عنوان مهندس هوا و فضا مشغول به کار شد. اما ناسا را رها کرد و دنبال تجارت رفت، جایی که او را به فضا رساند. تیتو در این باره می‌گوید: «دلیل رها کردن ناسا بی‌علاقگی به امور فضایی نبود بلکه سودآوری بیشتر مد نظرم بود. البته اگر به دنبال سود بیشتر و کار پرمنفعت‌تری

گردشگری در فضا دو چیز لازم دارد؛ یکی سرمایه و دیگری کمی استعداد یادگیری روش فضاگردی.

اگر بین ۲۰ تا ۳۵ میلیون دلار دارید، می‌توانید بعد از سپری کردن دوره‌های شش ماهه حداکثر برای مدت ۱۰ روز مسافر فضا شوید. افرادی که آرزوی دیرینه سفر به فضا را با خود دارند، حاضرند این مبلغ را بپردازند تا تجربه‌ای بدیع را در زندگی خود شکل دهند.

این روزها از «گردشگری در فضا» به عنوان صنعتی جدید یاد می‌کنند که می‌تواند تبدیل به یکی از راه‌های استفاده تجاری از فضا شود. با تشکیل تورهای مسافرتی فضا، رفت‌وآمد بین زمین و فضا، ایمن‌تر، سریع‌تر و با فواصل زمانی کوتاه‌تری انجام خواهد شد. پیش‌بینی می‌شود قیمت بلیت این سفرها در ابتدا بسیار بالا باشد ولی مطمئناً با افت روبرو خواهد شد.

برای توسعه صنعت گردشگری در فضا هم‌اکنون زیر ساخت‌هایی در برخی از شهرهای دنیا در حال ساخت است. نظیر مکان‌هایی که در کالیفرنیا، اوکلاهاما، نیومکزیکو، فلوریدا، ویرجینیا، آلاسکا، ویسکانسین، اسرناچ در سوئد و همچنین امارات متحده عربی توسعه یافته است.

هم‌اکنون پیشنهادهایی مبنی بر ساخت فرودگاه‌های فضایی مطرح است، زیرا تا پیش از این پایانه‌های پرتاب فضایی مورد استفاده بود. اما هم‌اکنون برای توسعه این صنعت، چنین پیشنهادهایی بر روی میز مسئولان فضایی کشورها قرار دارد. از جمله ویژگی‌های این فرودگاه‌ها، سالن‌های انتظار، باندهای بزرگ و اتومبیل‌هایی که گردشگران را به سفینه فضایی هدایت می‌کند، است. اینها بیشتر یادآور یک فرودگاه شیک هوایی است تا یک مرکز پرتاب فضایی.

علاوه بر این اخیراً «ساخت هتل‌های فضایی هم مورد توجه قرار گرفته است. یک شرکت معماری اسپانیایی و یک گروه

نمی‌رفتیم، نمی‌توانستیم نخستین گردشگر فضا شوم.» او با این استدلال موفق شد و توانست نام خود را به عنوان "نخستین گردشگر فضایی" ثبت کند.

وقتی شرایط تیتو مهیا شد، برای مسافرت فضایی اقدام کرد، اما در آن زمان ناسا شرایط پرواز مسافر شخصی با شاتل فضایی را نداشت، ولی دولت روسیه حاضر بود در ازای دریافت مبلغی کلان این کار را انجام دهد. پس از طی مراحل مختلف و ملاحظات لازم، در ژانویه سال ۲۰۰۱ دنیس تیتو، قرارداد سفر فضایی خود را امضا کرد.

تیتو به "شهرک ستارگان" رفت، یک پایگاه آموزشی فضایی روسی در خارج از مسکو و در آنجا حدود ۸۰۰ ساعت آموزش دید. آموزش‌های وی درباره خدمات اورژانس، برنامه‌های اصلی حیاتی، تمریناتی که مربوط به وضعیت صعود و سقوط می‌شد و همچنین تمرین شرایط بی‌وزنی در جاذبه صفر، آموزش

لازم برای مراقبت شخصی، آشنایی با سیستم‌های مهندسی و نیز تمریناتی در زمینه خانه‌داری برای انجام امور شخصی در ایستگاه فضایی بود.

در تاریخ ۲۸ آوریل سال ۲۰۰۱ این تاجر لوس‌آنجلسی در سن ۵۹ سالگی به آرزوی دیرین خود رسید و با فضایی روسی "سایوز" از پایگاه "بایکونور" قزاقستان به ایستگاه فضایی بین‌المللی پرواز کرد. تیتو می‌گوید: این بهترین تجربه‌ای بود که تا به حال در زندگی‌اش داشته است. تیتو به مدت هشت روز در فضا به سر برد و در ششم ماه مه به زمین بازگشت.

دومین گردشگر فضایی؛ نخستین آفریقایی در فضا

دومین گردشگر فضایی یک جوان ۲۸ ساله بود که ویژگی متمایز او از سایر جوانان "تجارت" بود. «مارک شاتل‌ورث» تاجر میلیونر و اهل آفریقای جنوبی است، نخستین آفریقایی فضاورد محسوب می‌شود. در ۲۵ آوریل ۲۰۰۲ سوار بر

سفینه فضایی "سایوز" از پایگاه "بایکونور" در قزاقستان، سفر هیجان‌انگیز خود را آغاز کرد و دو روز بعد، پس از پهلوگیری سایوز در کنار ایستگاه بین‌المللی فضایی، اقامت ۸ روزه مارک در فضا آغاز شد.

مارک شاتل‌ورث علاوه بر نقش گردشگری در این سفر نقش یک محقق را نیز بازی کرد. او در این سفر آزمایشاتی علمی درباره ایدز و ژنتیک انجام داد. سفر وی که در مجموع ده روز طول کشید، ۲۰ میلیون دلار برایش هزینه داشت.

سومین گردشگر فضایی؛ علاقمند به تکرار دوباره سفر سومین گردشگر فضایی «گرگوری السن» دانشمند و تاجر آمریکایی بود که در اکتبر سال ۲۰۰۵ میلادی و در سن ۶۰ سالگی فضایی شد. گرگوری برای این سفر ۱۰ روزه، ۲۰ میلیون دلار پرداخت کرده بود.

گرگوری درباره این سفر با این هزینه می‌گوید: «این سفر نه تنها ارزش این قیمت را داشته بلکه هم‌اکنون بیشتر مایلم تا چنین تجربه‌ای را دوباره تکرار کنم.»

وی خاطره‌انگیزترین بخش سفرش را، شناوری در اطراف ایستگاه فضایی و تماشای منظره زمین عنوان کرد: «لحظه کنده شدن از زمین، زمانی که راکت از زمین جدا می‌شود، لحظه بسیار هیجان‌انگیزی بود.»

اما یکی دیگر از ویژگی‌های جالب این سفر تعریف تجارب آن با دانش‌آموزان از یک برنامه زنده رادیویی بود.

سومین گردشگر فضایی؛ علاقمند به تکرار دوباره سفر سومین گردشگر فضایی «گرگوری السن» دانشمند و تاجر آمریکایی بود که در اکتبر سال ۲۰۰۵ میلادی و در سن ۶۰ سالگی فضایی شد. گرگوری برای این سفر ۱۰ روزه، ۲۰ میلیون دلار پرداخت کرده بود.

گرگوری درباره این سفر با این هزینه می‌گوید: «این سفر نه تنها ارزش این قیمت را داشته بلکه هم‌اکنون بیشتر مایلم تا چنین تجربه‌ای را دوباره تکرار کنم.»

وی خاطره‌انگیزترین بخش سفرش را، شناوری در اطراف ایستگاه فضایی و تماشای منظره زمین عنوان کرد: «لحظه کنده شدن از زمین، زمانی که راکت از زمین جدا می‌شود، لحظه بسیار هیجان‌انگیزی بود.»

اما یکی دیگر از ویژگی‌های جالب این سفر تعریف تجارب آن با دانش‌آموزان از یک برنامه زنده رادیویی بود.

گرگوری السن، با انجام این سفر عنوان سومین گردشگر فضایی را به دست آورد. السن نیز مانند دو گردشگر قبلی، پیش از پرواز به ایستگاه بین‌المللی فضایی، برای کسب آمادگی به منظور انجام چنین سفر پر مخاطره‌ای، تن به آموزش‌ها و تمرینات سخت و فشرده سازمان فضایی روسیه داد. تمرینات مانند دو فضاگرد قبلی در شهرک ستارگان، جایی نزدیک مسکو، انجام می‌شد.

چهارمین گردشگر فضایی؛ نخستین زن

نخستین زن گردشگر فضایی یک زن ایرانی‌الصل بود. انوشه انصاری در سال ۲۰۰۶ به فضا رفت. انوشه می‌گوید: «سفر به فضا مانند سایر سفرهایی که تجربه کرده‌ایم نیست. شما اگر بخواهید برای تعطیلات خود برنامه‌ریزی کنید با یک آژانس مسافرتی تماس می‌گیرید و با پرداخت هزینه‌های مربوط به آن و بستن چمدان‌هایتان راهی سفر به هر جای این دنیا بر روی کره زمین می‌شوید. اما یک توریست علاوه بر هماهنگی‌های بسیار و پرداخت هزینه‌های سرسام‌آور مجبور به طی ۶ ماه دوره و آموزش بسیار فشرده و سختی است که بدون آن، انجام چنین سفری مقدور نیست.» این‌ها بخشی از گفته‌های انصاری قبل از تجربه کردن این سفر است.

وی برای سفر به ایستگاه بین‌المللی، که آن را تحقق رویای خود خوانده، مبلغ ۲۰ میلیون دلار پرداخت کرد. او در حالی که تنها ۴۰ سال سن داشت با حضور در فضا یک سری آزمایش‌ها در زمینه تأثیر شرایط خاص ایستگاه فضایی بین‌المللی بر جریان خون و فعالیت ماهیچه‌ای فضاوردان انجام داد.

گردشگری با دوبار تجربه سفر به فضا

بعد از انوشه انصاری گردشگری به فضا رفت که ۶۰ سال سن داشت. «چارلز سیمونی» آمریکایی مجارستانی‌الصل است که در سال گذشته نیز دومین تجربه سفر به فضا را

داشت. این دو سفر برای سیمونی چیزی حدود ۶۰ میلیون دلار آب خورد اما او حاضر است برای سومین بار هم به فضا سفر کند.

سیمونی که یکی از مدیران سابق شرکت مایکروسافت است، نخستین سفرش را در سال ۲۰۰۷ انجام داد. سیمونی در سفر خود، در ایستگاه بین‌المللی فضایی چند آزمایش علمی مثل اندازه‌گیری سطح تشعشع و مطالعه ارگان‌های بیولوژیکی را انجام داد. دومین سفر سیمونی در سال ۲۰۰۹ رخ داد بعد از این سفر محدودیت‌هایی برای سفر گردشگران به فضا اعمال شد.

"ریچارد گریوت" از طراحان موفق و مشهور بازیهای رایانه‌ای و "کای لالیبرته"، میلیاردر فرانسوی و بنیانگذار "سیرک دو سوله" - یکی از بزرگ‌ترین سیرک‌های جهان - از دیگر گردشگران فضایی بعدی بودند که در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ به فضا رفتند.

گفته می‌شود باید رویای سفرهای میلیون دلاری به فضا را دور ریخت و به دنبال این بود که تنها با ۲۰۰ هزار دلار به فضا رفت، اما این سفر تنها ۲ ساعت است که ۵ دقیقه آن در حالت بی‌وزنی است.

این سفرها در یک شرکت خصوصی سازنده سفینه‌های فضایی مجال در حال طراحی است. مسئولان این شرکت می‌خواهند، مسافران خود را به فضایی بالاتر از جو زمین ببرند تا تجربه دور شدن از زمین و بی‌وزنی را کسب کنند.

